

اظهار نظر کارشناسی درباره: «طرح بخشودگی بهای برق مشترکان خانگی کم مصرف»

چکیده

یکی از اقدام‌های ضروری برای بهبود وضعیت مالی صنعت برق، اصلاح نرخ و تعرفه برق به‌ویژه تعرفه مشترکان خانگی است. اصلاح قیمت برق مشترکان خانگی از نظر اصلاح توزیع یارانه‌های ضمنی، توزیع هزینه تأمین برق و همچنین اصلاح الگوی مصرف حائز اهمیت بسیار است. ضرورت تحقق این امر، هدف طرح «بخشودگی بهای برق مشترکان خانگی کم مصرف» است. اما بررسی‌های کارشناسی صورت گرفته نشان می‌دهد به دلیل وجود نارسایی‌های جدی در این طرح نه تنها منجر به تحقق اهداف مذکور نمی‌شود، بلکه مشکلات بسیاری را برای صنعت برق ایجاد خواهد کرد. علاوه بر این، طرح دارای ابهام‌هایی نظیر شیوه محاسبه بهای تمام شده برق و همچنین بهای برق مصرفی مشترکان در مناطق مختلف است. شایان ذکر است این طرح مغایر با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی است. همچنین مفاد این طرح منطبق بر ماده (۱۰) قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۰۴ است و نشان می‌دهد نیازی به قانونگذاری مجدد در این خصوص نیست.

مقدمه

یکی از اثربخش‌ترین تصمیم‌ها برای اصلاح مصرف مشترکان و توزیع عادلانه یارانه ضمنی برق میان مشترکان و ازسویی دیگر تأمین هزینه‌های توسعه صنعت برق، تصمیم‌گیری برای اصلاح نرخ و تعرفه فروش برق است. در پیشنهادهایی که برای اصلاح نرخ فروش برق تدوین و ارائه می‌شود هر یک بخشی از اهداف فوق‌الذکر را مورد تأکید قرار می‌دهند که غالباً مبتنی بر اقتضای شرایط موجود است.

در حال حاضر، تعرفه برق باید به‌گونه‌ای اصلاح شود که منجر به تشویق رعایت الگوی مصرف و توزیع منصفانه یارانه‌های ضمنی میان مصرف‌کنندگان شود. این مهم مورد توجه طرح پیشنهادی تحت عنوان «بخشودگی بهای برق مشترکان خانگی کم مصرف» قرار گرفته است. به موجب این طرح مقرر شده است، مشترکان خانگی که ماهیانه کمتر از ۳۰۰ کیلووات ساعت برق مصرف می‌کنند، از پرداخت بهای برق مصرفی معاف شوند. همچنین مشترکانی که نتوانند سقف الگوی مصرف یاد شده را رعایت کنند تا ۵۰۰ کیلووات ساعت در ماه یک‌سوم بهای تمام شده و تا ۷۰۰ کیلووات ساعت یک‌دوم بهای تمام شده و بالاتر از ۷۰۰ کیلووات ساعت در ماه کل بهای تمام شده برق مصرف را پرداخت نمایند.^۱

در ادامه مفاد طرح «بخشودگی بهای برق مشترکان خانگی کم مصرف» از نظر شکلی، مالی و حقوقی مورد تحقیق و بررسی قرار گرفته شده است.

مشخصات طرح

دوره دهم - سال چهارم

شماره ثبت:

۶۵۲

شماره چاپ:

۱۵۶۵

تاریخ چاپ:

۱۳۹۸/۷/۹

معاونت پژوهش‌های
زیربنایی و امور تولیدی

دفاتر:

مطالعات انرژی، صنعت
و معدن

مطالعات مالییه عمومی
و توسعه مدیریت

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۳۱۰۱۶۷۰۷

تاریخ انتشار:

۱۳۹۸/۸/۲۰

۱. گفتنی است مشابه این طرح در لایحه قانونی بخشودگی بهای برق مشترکان خانگی کم مصرف توسط شورای انقلاب مورخ ۱۳۵۷/۱۲/۰۸ و اصلاحیه بعد از آن مورخ ۱۳۵۸/۰۶/۱۸ به تصویب رسید که در آن مشترکان تا ۱۰۰ کیلووات ساعت از پرداخت بهای برق معاف شدند و مصارف بالاتر از آن مشمول پرداخت بهای برق پراساس نرخ معین شدند.

بررسی شکلی طرح

- این طرح تفاوتی میان ماه‌های گرم و غیرگرم قائل نشده است.
- واحد مصرف در متن به اشتباه «کیلووات» ذکر شده و باید به «کیلووات‌ساعت» اصلاح شود.
- به نظر می‌رسد، مفاد ماده واحد برای مصرف مشترکان در ماه‌های گرم مناطق عادی و ماه‌های غیرگرم تدوین شده است. براساس تبصره «۱» ماده واحد، وزارت نیرو باید الگوی مصرف برای مشترکان مناطق گرمسیری تعیین نماید.
- براساس تبصره «۱» ماده واحد این طرح، وزارت نیرو صرفاً سقف الگوی مصرف را برای مناطق گرمسیری تعیین خواهد کرد، بنابراین نحوه تعیین نرخ برای هر یک از بازه‌های مصرف در آن مناطق محل ابهام است.
- بهای تمام شده برق با توجه به روش محاسبه آن شامل روش حسابداری، روش سازمان ملل و یا روش هزینه نهایی، مقادیر متفاوتی خواهد داشت. ضمن اینکه تعیین مقادیر برخی پارامترها در هر یک از روش‌های مزبور محل ابهام است که در این میان می‌توان به نرخ تسعیر ارز اشاره کرد.

گفتنی است، طبق تبصره ذیل بند «ج» ماده (۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵، قیمت تمام شده برق مجموع هزینه‌های تبدیل انرژی، انتقال، توزیع و هزینه سوخت در نظر گرفته شده که می‌توان مرجع صحه‌گذاری بر آن را سازمان حسابرسی دانست. لذا با توجه به استناد قانونی، روش حسابداری برای تعیین قیمت تمام شده برای محاسبه بهای برق مصرفی مشترکان خانگی باید مبنا قرار گیرد.

• در بخشی از این طرح آمده است: «هزینه مابه‌التفاوت بودجه‌ای از طریق افزایش قیمت سایر مصرف‌کنندگان به صورت پلکانی تأمین خواهد شد». چنانچه منظور از «سایر مصرف‌کنندگان»، مشترکان خانگی با مصرف ماهیانه بالاتر از ۳۰۰ کیلووات‌ساعت و همچنین مشترکان سایر تعرفه‌ها اعم از تجاری، عمومی، صنعتی، کشاورزی باشد، اصلاح قیمت برق برای تمامی مشترکان تا حدی که هزینه‌های اجرای این طرح را پوشش دهد، رقم خواهد خورد. از سویی دیگر، چنانچه تأمین هزینه مابه‌التفاوت بودجه‌ای از طریق افزایش بهای برق سایر مشترکان خانگی باشد، نیاز به برقراری موازنه میان درآمدهای حاصل از مصرف مشترکان بالاتر از ۳۰۰ کیلووات‌ساعت و هزینه ناشی از اعمال معافیت در پرداخت بهای برق توسط مشترکان خانگی است. بنابراین باید در این خصوص رفع ابهام صورت گیرد.

• نحوه تعیین بهای برق مصرفی مشترکان مبتنی بر طرح پیشنهاد شده مبهم است. برای مثال، فرض شود که مصرف مشترک ۶۰۰ کیلووات‌ساعت است، بهای برق مصرفی به دو صورت قابل تصور است.

۱. بهای برق مصرفی تا ۳۰۰ کیلووات‌ساعت، با نرخ صفر، ۳۰۰ تا ۵۰۰ کیلووات‌ساعت در ماه با نرخ معادل یک‌سوم بهای تمام شده و مابقی آن با نرخ معادل یک‌دوم بهای تمام شده محاسبه شود.

۲. بهای کل برق مصرفی براساس نرخ یک‌دوم بهای تمام شده محاسبه شود.

• با توجه اهداف مورد اشاره در مقدمه «اهمیت الگوی مصرف و به‌منظور حفظ منابع و جلوگیری از اسراف ...»، یکی از مسائل از نظر طرح کنترل میزان مصرف برق مشترکان خانگی است. این درحالی است که به گفته مسئولان صنعت برق بیش از ۸۵ درصد از مشترکان در الگوی مصرف، برق مصرف می‌کنند. با وجود این، مسئله بدمصرفی مشترکان خانگی کماکان بی‌پاسخ مانده است. مفهوم بدمصرفی و یا خوش‌مصرفی مستقل از میزان مصرف بوده و بیانگر میزان یکنواختی مصرف برق از سوی مشترکان خانگی است. به عبارت دیگر، برق مصرفی مشترکان خانگی برخلاف دیگر کالاهای مصرفی خانوارها نظیر بنزین صرفاً با اوصاف «کم» یا «زیاد» توصیف نمی‌شوند، بلکه بعد دیگر مصرف آنان با اوصافی که نمایانگر میزان یکنواختی مصرف است، وصف می‌شود. بدمصرفی مشترکان عامل بروز بحران برق در تابستان بوده و موجب سرمایه‌گذاری برای تأمین برق برای بهرمندی در مدت زمان بسیار محدود سال (حدود ۳۰۰ ساعت پیک مصرف برق در سال) می‌شود. لذا پرداختن به مسئله خوش‌مصرفی و بدمصرفی مشترکان خانگی در اولویت بالاتری نسبت به میزان مطلق مصرف آنها قرار دارد.

بررسی ابعاد مالی طرح

با توجه به ابهام‌های مطرح شده در بالا، سناریوهای مختلفی برای نتایج مالی اجرای این طرح قابل ذکر است. دو سناریو با توجه به نرخ در نظر گرفته شده برای قیمت تمام شده برق مورد تحقیق و بررسی قرار داده شده است. گفتنی است، با توجه به عدم تعیین مقادیر بازه‌های مصرف و نرخ فروش متناظر با آن، محاسبات صورت گرفته در این بخش محدود به ماه‌های گرم مناطق عادی و ماه‌های غیرگرم شده است. هرچند نتایج قابل تسری به سایر مناطق گرمسیری است. در حال حاضر، مصرف برق مشترکان برق خانگی در ماه‌های غیرگرم مناطق عادی و ماه‌های غیرگرم در حدود ۵۳ میلیارد کیلووات‌ساعت (معادل ۶۰ درصد از کل مصرف برق در بخش خانگی) است. در جدول ۱ وضعیت مصرف برق و مابه‌التفاوت درآمدی که در هر یک از بازه‌های مصرف عاید وزارت نیرو می‌شود نشان داده شده است. همچنین جدول ۲ مجموع دریافتی صنعت برق از محل فروش برق به مشترکان را ارائه می‌دهد.

جدول ۱. بازه‌های مصرف و درآمد متناظر با هر سناریو

مابه‌التفاوت درآمد صنعت برق		درآمد صنعت برق از محل اجرای طرح		متوسط قیمت برق		درآمد صنعت برق	متوسط قیمت برق (وضع موجود)	سهم از کل مصرف	مصرف مشترک
میلیارد ریال		میلیارد ریال		ریال بر کیلووات‌ساعت		میلیارد ریال	ریال بر کیلووات‌ساعت	درصد	کیلووات‌ساعت
سناریوی ۲	سناریوی ۱	سناریوی ۲	سناریوی ۱	سناریوی ۲	سناریوی ۱	ریال			
-۲۱۳۳۱	-۲۱۳۳۱	۰	۰	۰	۰	۲۱۳۳۱	۵۵۹	۷۲	۳۰۰-۰
۱۱۹۱۱	-۷۸۴۰	۲۳۱۶۸	۳۴۱۷	۲۱۸۶	۳۲۲	۱۱۲۵۷	۱۰۶۲	۲۰	۵۰۰-۳۰۰
۳۸۵۵	-۲۰۷۰	۶۹۵۰	۱۰۲۵	۳۲۷۹	۴۸۴	۳۰۹۵	۱۴۶۰	۴	۷۰۰-۵۰۰
۹۶۹۷	-۲۱۵۴	۱۳۹۰۱	۲۰۵۰	۶۵۵۷	۹۶۷	۴۲۰۳	۱۹۸۳	۴	بالتر از ۷۰۰

مأخذ: توابر آمار تفصیلی صنعت برق، محاسبات تحقیق.

در بررسی سناریوی ۱ نکات ذیل حائز اهمیت است:

- در این سناریو، قیمت تمام شده براساس روش حسابداری مد نظر قرار گرفته شده که معادل ۹۶۷ ریال در سال ۱۳۹۷ بوده است.
- در صورت اجرای طرح، درآمد حاصل از فروش برق در تمامی بازه‌های مصرف نسبت به وضع موجود معادل ۳۳ هزار میلیارد ریال کاهش خواهد یافت.
- با توجه به کاهش بهای برق مصرفی مشترکان، می‌توان انتظار داشت که عوارض برق دریافتی از مشترکان برق خانگی در ماه‌های گرم مناطق عادی و ماه‌های غیرگرم نیز کاهش خواهد یافت. این مهم به کاهش منابع برای توسعه و نگهداری شبکه برق روستایی و برق تجدیدپذیر منجر خواهد شد.
- روش حسابداری مبتنی بر ارقام هزینه‌ای مانند هزینه سوخت است. مقدار نرخ سوخت در طول سال‌های اخیر مقداری ناچیز بوده است. لذا در نظر گرفتن مقدار قیمت تمام شده برق مبتنی بر این روش نیز به مثابه عدم تغییر در قیمت سوخت است. لذا در جدول ۲ رقم متناظر با آن صفر منظور شده است.
- بررسی سناریوی ۲ حاکی از نکات ذیل است:
- در این سناریو، قیمت تمام شده برق براساس روش هزینه نهایی بلندمدت مد نظر قرار گرفته شده که مقدار آن براساس نرخ سوخت ۱۱ سنت دلار و نرخ تسعیر ارز ۱۱۰۰۰۰ ریال، معادل ۶۵۵۷ ریال در نظر گرفته شده است.
- در صورت اجرای این طرح، درآمد حاصل از فروش برق در تمامی بازه‌های مصرف (به استثنای مصرف تا ۳۰۰ کیلووات‌ساعت) نسبت به وضع موجود افزایش پیدا خواهد کرد. در این حالت مجموع دریافتی‌های صنعت برق بالغ بر ۴۴۰۰ میلیارد تومان خواهد شد که حدود ۴۱۰ میلیارد تومان بیشتر از وضع موجود است.

- با توجه به اینکه در این روش بهای سوخت در تعرفه برق مشترکان منظور شده است، لذا انتظار می‌رود معادل آن به شرکت ملی گاز نیز پرداخت شود. با احتساب قیمت گاز ۱۱ سنت دلار به ازای هر مترمکعب و ۱۱۰ هزار ریال نرخ تسعیر ارز و با فرض اینکه با مصرف هر مترمکعب گاز حدود ۳/۵ کیلووات ساعت برق تولید شود، وزارت نیرو باید برای هر کیلووات ساعت برق تولیدی معادل ۳۴۵۷ ریال هزینه سوخت پرداخت کند. رقم پرداختی بابت بهای سوخت برای تأمین برق مشترکان برق خانگی در ماه‌های گرم مناطق عادی و ماه‌های غیرگرم بالغ بر ۱۸۳ هزار میلیارد ریال خواهد شد.^۱

- در صورت پرداخت بهای سوخت، وزارت نیرو با کسری ۱۳۹ هزار میلیارد ریالی مواجه خواهد شد، به عبارتی مرکز درآمد و هزینه وزارت نیرو منفی خواهد شد.^۲

جدول ۲. مجموع درآمد و مابه‌التفاوت درآمد صنعت برق

سناریوی ۲	سناریوی ۱	واحد	شرح
۴۴۰۱۹	۶۴۹۲	میلیارد ریال	درآمد صنعت برق از محل اجرای طرح
۳۹۸۸۷			درآمد فعلی صنعت برق
۴۱۳۲	-۳۳۳۹۵		مابه‌التفاوت درآمد صنعت برق از محل اجرای طرح
-۱۸۳۲۲۱	۰		کسر می‌شود بابت بهای سوخت
-۱۳۹۲۰۲	-۳۳۳۹۵		مابه‌التفاوت درآمد صنعت برق پس از کسر هزینه سوخت

مأخذ: همان.

مهم‌ترین آثار مترتب بر مشترکان خانگی از محل اجرا این طرح شامل موارد ذیل است:

- یکی از ذی‌نفعان اصلی اجرای این طرح، خانوارهایی هستند که مصارف آنان در میان بیش از دو کنتور تقسیم می‌شود (برای مثال خانوارهایی در طول ماه علاوه بر منزل مسکونی، بخشی از زمان خود را در ویلا سپری می‌کنند). مصارف این دسته از خانوارها بین دو یا سه دستگاه اندازه‌گیری (کنتور) توزیع می‌شود و منجر به تعیین مصرف کمتر از ۳۰۰ کیلووات ساعت در ماه می‌شود. لذا به‌رغم توانایی پرداخت بالا و مصرف برق بالاتر از الگو (در صورتی که مصارف آنان تجمیع شود) هیچ هزینه‌ای بابت برق مصرفی خود پرداخت نخواهند کرد. در چنین شرایطی توزیع ناعادلانه یارانه رقم خواهد خورد که در تضاد با اهداف گفته شده در این طرح است.
- در صورت اجرای این طرح و ایجاد انگیزه برای مشترکان برای کاهش مصرف خود در سال‌های بعد از اجرایی شدن آن، بخشی از مشترکان با مصارف بالای ۳۰۰ کیلووات ساعت متحمل تأمین هزینه‌های مشترکان با مصارف کمتر از ۳۰۰ کیلووات ساعت می‌شوند. برای مثال، مشترکینی که ۱۰ درصد برق را مصرف می‌کنند و مصارف ماهیانه آنان بالاتر از الگو قرار دارند، متحمل پرداخت هزینه‌های تأمین ۹۰ درصد از برق مصرفی سایر مشترکان می‌شود. بنابراین، این شیوه توزیع هزینه برق میان مشترکان موجب تبعیض ناعادلانه^۳ خواهد شد.
- در صورت لزوم اصلاح نرخ فروش برق در سال‌های پس از اجرای این طرح، تنها مشترکان بالاتر از الگوی مصرف مشمول افزایش نرخ خواهند شد که این امر موجب فشار مالی مضاعف بر مشترکان خواهد شد.
- در صورتی که نرخ‌گذاری تبعیضی با احتساب هزینه سوخت در نظر گرفته شود، نیاز به اصلاح سازوکار مالی بین تولیدکنندگان برق، شرکت مادر تخصصی توانیر و شرکت ملی گاز خواهد شد. ایجاد چنین تغییرات گسترده‌ای خارج از ظرفیت این طرح است.

۱. برآورد صورت گرفته تقریبی است. محاسبات دقیق‌تر مستلزم در نظر گرفتن میزان تلفات و راندمان نیروگاهی و تعیین میزان تولید نوبت‌به‌نوبت متناظر است.

۲. گفتنی است، این نکته مبتنی بر عدم تغییر در مرداوات مالی مربوط به خرید برق از نیروگاه است.

۳. مغایر با جز «۱۰» و «۷» بند «۹» سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری است. ۴

بررسی حقوقی طرح

- با احتساب قیمت تمام شده برق مطابق تبصره بند «ج» ماده (۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، درآمد عمومی دولت کاهش خواهد یافت، لذا این طرح مغایر با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی است. به‌علاوه، طرح پیشنهادی صورتبندی اجرایی بند قانونی مزبور بوده که می‌توان عنوان آیین‌نامه اجرایی برای آن اطلاق نمود. در چنین شرایطی، وظیفه وضع آیین‌نامه که مطابق اصل یکصدوسی‌وهشتم برعهده هیئت وزیران است، نقض می‌شود.
- مفاد این طرح منطبق بر ماده (۱۰) قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۰۴ است. لذا نیازی به قانونگذاری مجدد برای تحقق اهداف مذکور در طرح وجود ندارد.
- مطابق ماده (۹) قانون سازمان برق ایران مصوب ۱۳۴۶/۰۴/۱۹، قیمتگذاری برق برعهده «وزارت آب و برق» (بعدها به وزارت نیرو تغییر نام یافت) گذاشته شده است. قانون مؤخر برای این موضوع ماده (۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ است که در آن «دولت» مکلف به اصلاح «قیمت حامل‌های انرژی» شده است. لذا ورود مجلس شورای اسلامی به امر اصلاح نرخ و تعرفه حامل‌های انرژی مغایر با قوانین مزبور است.
- چنانچه قیمت تمام شده در این طرح مطابق روش ذکر شده در سناریوی ۲ مد نظر قرار گیرد، مغایر تبصره بند «ج» ماده (۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها خواهد بود. ضمن اینکه هر روشی غیر از روش حسابداری مبنای تعیین هزینه تمام شده قرار گیرد، نیاز به نهاد تنظیم‌گر (رگولاتوری) بوده که تاکنون این نهاد در کشور ایجاد نشده است.

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

اصولاً استفاده از سازوکار قیمتگذاری پلکانی براساس میزان پرمصرف بودن و بهبود این روش متناسب با پیشرفت تجهیزات اندازه‌گیری مصرف برق، از منظر کارشناسی قابل دفاع است. اما برای سیاستگذاری در مورد یارانه، میزان اولویت مصرف برق برای بهره‌مندی از یارانه، حد مجاز بهره‌مندی از یارانه و نحوه اعمال سیاست یارانه‌ای محورهایی است که لازم است مورد توجه قرار گیرد. برای تصمیم‌گیری در مورد این مسائل علاوه بر بررسی کارشناسی حوزه انرژی، نیاز است که سیاست‌های حمایتی این حوزه با سایر سیاست‌های حمایتی برای حوزه‌های دیگر مقایسه و تصمیم‌گیری به‌صورت جامع انجام شود. در این پژوهش طرح پیشنهادی «بخشودگی برق مشترکان خانگی کم‌مصرف» از منظر «مالی» و «حقوقی» مورد تحقیق و بررسی قرار گرفت. بررسی‌ها نشان داد که اولاً اجرای این طرح منجر به تشدید معضلات مالی صنعت برق خواهد شد به‌طوری که درآمد آن کاهش خواهد یافت که این مغایر اصل هفتادوپنجم قانون اساسی است.

ثانیاً به لحاظ شکلی طرح دارای ابهاماتی در محاسبه بهای برق مصرفی مشترکان و همچنین مقدار بهای تمام شده و مرجعی که بر آن صحه بگذارد، است. روش‌های متعددی وجود دارد که براساس آن بهای تمام شده برق تعیین می‌گردد. روش بیان شده برای تعیین بهای تمام شده مطابق تبصره بند «ج» ماده (۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، از روش حسابداری تبعیت می‌کند که مرجع صحه‌گذاری بر آن سازمان حسابرسی است. تبعیت از این روش در تعیین بهای تمام شده موجب کاهش درآمدهای وزارت نیرو می‌شود که مغایر اصل هفتادوپنجم قانون اساسی است. اتخاذ هر روش دیگری نیازمند مرجع مستقل (نهاد رگولاتوری) برای صحه‌گذاری بر مقدار بهای تمام شده است که در حال حاضر چنین نهادی در کشور وجود ندارد.

ثالثاً چون وزارت نیرو در ماده (۹) قانون سازمان برق ایران و همچنین دولت در ماده (۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها متولی قیمتگذاری برق شده‌اند، ورود مجلس شورای اسلامی به امر قیمتگذاری مغایر با قوانین مزبور است.

رابعاً مفاد این طرح منطبق بر ماده (۱۰) قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی است و قانونگذاری مجدد تلقی می‌شود. بنابراین نظارت و ارزیابی بر حسن اجرای این قانون مطابق به اهداف مذکور در مقدمه توجیهی پیشنهاد می‌شود. اضافه می‌گردد، مفاد این طرح صورتبندی اجرایی برای قانون مزبور است، لذا می‌توان آن را به‌عنوان آیین‌نامه اجرایی برای ماده (۱۰) قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی اطلاق نمود. در چنین شرایطی وظیفه تدوین آیین‌نامه که مطابق اصل یکصدوسی‌وهشتم برعهده هیئت وزیران است، نقض می‌شود.

خامساً در مقدمه طرح پیشنهادی «اهمیت الگوی مصرف و به‌منظور حفظ منابع و جلوگیری از اسراف ...» مورد اشاره قرار گرفته شده است. به اذعان مسئولان صنعت برق بیش از ۸۵ درصد از مشترکان برق در حد الگوی مصرف، برق مصرف می‌کنند. این درحالی است که بررسی مسئله بدمصرفی و ارائه راهکار برای رفع آن بی‌پاسخ مانده است. بدمصرفی یا خوش‌مصرفی مشترکان مستقل از میزان مصرف آنان است. بدمصرفی مشترکان منجر به بروز بحران برق در تابستان شده و ایجاد ضرورت برای سرمایه‌گذاری برای تأمین برق برای مدت محدودی از سال (حدود ۳۰۰ ساعت پیک مصرف برق در سال) می‌شود. بنابراین رسیدگی به مسئله اصلاح بدمصرفی و تشویق به خوش‌مصرفی به‌عنوان یکی از راهکارهای مدیریت سمت تقاضا، در اولویت بالاتری نسبت به مسئله مد نظر این طرح قرار دارد.

بنابراین، تصویب این طرح با توجه به دلایل گفته شده قابل دفاع نیست و لذا پیشنهاد می‌شود، نظارت و ارزیابی بر حسن اجرای قانون اصلاح الگوی مصرف و اتخاذ تدابیری برای مدیریت سمت تقاضا از طریق اصلاح رفتار بدمصرفی مشترکان خانگی مورد تأکید قرار می‌گیرد.